

ANÀLISI
SANT JORDI 2014, BALANÇ
D'UN DIA EXCEPCIONAL

Joan Ventura

Director adjunt d'informació cultural

Crònica d'unes vendes anunciades

Sant Jordi 2014. Una gentada comprant i fullejant llibres a les paradetes de la Rambla de Catalunya de Barcelona ■ ALBERT SALAMÉ

La diada de Sant Jordi va complir les expectatives i les vendes de llibres van confirmar les previsions del Gremi de Llibreters, que dilluns oferirà el balanç definitiu. La jornada va tornar a ser una gran festa cultura, cívica i reivindicativa, que sorprèn a tots els que ens visiten per primera vegada.

Gabriel García Márquez, mort dijous sant, i la commemoració del centenari del poeta Joan Vinyoli van ser dues de les referències obligades de la diada de Sant Jordi, una jornada que ja fa anys que s'ha consolidat com la gran festa literària i social de Catalunya. En tot cas, el dia no va oferir sorpreses, i, de la mateixa manera que els lectors de *Crònica d'una mort anunciada* saben des de la primera ratlla que el protagonista, Santiago Nasar, té les hores comptades, el Gremi de Llibreters feia, abans de començar, previsions aproximades sobre el volum de vendes de la diada, que quantificava en uns 18,4 milions d'euros. El Nobel colombià no va encapçalar el rànquing de vendes, perquè és un autor molt consumit des que va triomfar amb els *Cent anys de soledat*, però sí que va ser un dels més sol·licitats. En canvi, la poesia va passar més desap-

cebuda i, per simbòlic que sigui, no podem obviar que el rànquing d'autors en català el va encapçalar el suec Jonas Jonasson, que amb *L'analfabeta que va salvar un país* repeteix l'èxit de *L'avi*, i permet a l'editora Isabel Martí triomfar per tercera vegada, tenint en compte l'indiscutible èxit de *Victus*, d'Albert Sánchez Piñol, l'any passat.

LES AUTORES FEMENINES. El protagonisme de les escriptores és un dels fets més destacats d'aquest Sant Jordi. Les obres de Care Santos, Marta Rojals, Almudena Grandes, Pilar Urbano, Isabel Allende, Julia Navarro... es troben entre les més venudes, mentre que autors com Martí Gironell repeteixen entre els cinc més venuts, davant del recent premi Sant Jordi i un dels Premis Nacionals de Cultura d'aquest any, Vicenç Pagès, i del premi Josep Pla, Albert Villaró. També destaca la capacitat de seducció del fenomenal atleta Kilian Jornet, amb el més venut dels llibres de no-ficció, seguit del musicòleg, divulgador i baríton Ramon Gener, i del millor cuiner del món, Joan Roca. És curiós destacar el cas de Marta Rojals, que ha aconseguit mantenir l'anonimat i s'ha fet un nom amb només dues novel·les. Rojals, invisible, no signa llibres, com tampoc ho fa el consagrat Albert Sánchez Piñol.

LES VENDES ES MANTENEN. Bàsicament gràcies als ingressos que és generen per

la literatura infantil i juvenil. El gremi parla d'uns 1,4 milions de llibres venuts, i, encara que costa diversificar les vendes per gèneres, no hi ha cap dubte que es posa al mercat un ampli ventall de títols, fins i tot potser excessiu, o almenys d'això es queixaven alguns dels autors de llibres polítics, aquest nou gènere a casa nostra ja sigui novel·la, història o assaig, relacionats amb el 1714, el Tricentenari, la independència i tot el que tingui a veure amb el procés sobiranista, la consulta i el dret a decidir. Una possible explicació són les dades d'una enquesta que oferien fa uns dies el Gremi d'Editors de Catalunya i l'Associació d'Editors en Llengua Catalana: només un 22% dels lectors llegeixen en català (un 26%, segons altres fonts més optimistes), però un 40% afirmen que no llegeixen ni un sol llibre a l'any, i això sí que fa mal.

SANT JORDI 2014 REIVINDICATIU. La diada també va viure la vessant més reivindicativa amb la vaga dels treballadors de l'FNAC, que van aconseguir la solidaritat de la majoria d'escriptors, i la presència al carrer de treballadors d'altres empreses en conflicte com ara Panrico. El dirigent de la CUP, David Fernández, feia aquesta anàlisi: "Té importància que per Sant Jordi es denunciï aquesta precarització, perquè la cultura sense drets ni llibertats és impossible." La precarietat laboral, per cert, és un dels temes de fons del llibre *Dies de frontera* de Vicenç Pagès. Paral·lelament, una representació dels editors es reunien amb la vicepresidenta espanyola, Soraya Sáenz de Santamaría, en una visita que diferents sectors van qualificar de provocativa, en la qual van plantejar la necessària reducció de l'IVA pel que fa a les activitats culturals.

EL VETERÀ ESPINÀS I EL 'NOVEL·L' CUYÀS. L'escriptor i articulista Josep Maria Espinàs celebrava que aquesta era la seva seixantena diada signant llibres, que aviat és dit. El prolífic autor, cofundador de l'editorial La Campana, va començar el 1954, en plena dictadura, quan havien de dedicar els llibres d'amagat, mentre que per al periodista i escriptor Manel Cuyàs aquest era el seu primer Sant Jordi mediàtic, amb el llibre memorístic *El nét del pirata*. i ha estat tot una experiència per a ell, que havia escrit altres obres i és el redactor de les memòries de Jordi Pujol.

LA ROSA, DE BAIXA. Les previsions per Sant Jordi ja deien que es vendrien uns sis milions de roses, lluny dels set milions de l'any passat. Segons el Mercat de Flor i Planta Ornamental, és el resultat de la crisi econòmica i de l'augment de l'IVA fins al 21%, una fiscalitat que afecta organitzacions que compren roses per regalar o per revendre (ONG, associacions de pares, agrupacions de veïns i grups culturals).

PREVISIONS

El Gremi de Llibreters feia, abans de començar, previsions aproximades sobre el volum de vendes de la diada, que quantificava en uns 18,4 milions d'euros

INVISIBLE

Marta Rojals ha aconseguit mantenir l'anonimat i s'ha fet un nom amb només dues novel·les. Rojals, invisible, no signa llibres, com tampoc ho fa el consagrat Albert Sánchez Piñol